REDAKCJA
i ADMINISTRACJA:

Kraków, Rynek Główny 30
Telefony redakcji: 558-53; 585-10: — Telefon administracji 587-60 — wewn. 22
Sekretariat redakcji - czynny w godzinach 10—12, 16—18
Administracja czynna w godz. od 9—16, w soboty od 9—15

Sobota, 16 października 1948

Cena 5 zł

# NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Nr 286 Kraków Rok 57

## Anglosasi zwracają niemieckim magnatom stali i węgla huty i kopalnie

LONDYN. — Agencja Reutera donosi z Frankfurtu — powołując się na informacje z oficjalnych kół anglosaskich, że władze amerykańskie i brytyjskie zamierzają w najbliższym czasie zwrócić b. właścicielom niemieckim kopalnie węgla i huty stali w Zagłębiu Ruhry. Odpowiedni plan został już [illegible]owany i zatwierdzony przez rządy Wielkiej Brytanii i USA.

### ... i wstrzymują demontaż fabryk

WASZYNGTON — Stany Zjednoczone otrzymały oficjalną odpowiedź Wielkiej Brytanii i Francji na ich propozycje wstrzymania demontażu licznych fabryk w Niemczech Zachodnich. Wielka Brytania i Francja wyraziły zgodę na projekt ame[illegible].

Zgoda Francji która była głównym przeciwnikiem wstrzymania rozbiórki, nastąpiła w dwadzieścia cztery godziny po rozmowie Schumana z administratorem planu Marshalla, Paul Hoffmanem.

Źródła brytyjskie podają, że Bevin po dłuższym wahaniu przystał na zmniejszenie liczby fabryk niemieckich, przeznaczonych do demontażu zarówno brytyjscy, jak i francuscy wykonawcy planu Marshalla liczą się poważnie z możliwością przyznania Niemcom kosztem byłych państw sojuszniczych znacznych kredytów celem szybszego odbudowania przemysłu niemieckiego.

### Konserwatysta premierem Japonii

PARYŻ. — Parlament japoński powierzył b. premierowi Shigeru Yoshida (konserwatysta) misję sformowania nowego rządu.

## Stanowisko Polski wobec problemu berlińskiego i wymiany handlowej z Zachodem

# Będziemy bronić ducha Karty ONZ!

## Wywiad z ministrem spraw zagr. R. P. tow. Z. Modzelewskim

PARYŻ. — Minister spraw zagranicznych R. P. Zygmunt Modzelewski udzielił wywiadu tygodnikowi „La Tribune des Nations".

W odpowiedzi [illegible] po[illegible]gląd delegacji polskiej [illegible] ONZ minister Modzelewski oświadczył:

„Nie trzeba podkreślać, że Polska była zawsze szczerą zwolenniczką [illegible] Narodów Zjednoczonych, od której oczekiwaliśmy wydatnych wyników pracy. Żywimy nadal tę nadzieję. Braliśmy zawsze czynny udział w obradach ONZ

[illegible]

[illegible] chodzi o trzecią sesję Zgromadzenia Generalnego ONZ, wystąpiliśmy z inicjatywą wpisania na porządek dzienny niektórych doniosłych problemów, jak np. zagadnienia dyskryminacji w [illegible]nkach go[illegible] [illegible] [illegible]odźców i osób przesiedlonych, oraz problemu stanowiska ONZ wobec Franco.

[illegible] w [illegible] widzimy środek osiągnięcia ogólnego [illegible], [illegible] zmniejszenia — pod kątem widzenia politycznym, go[illegible] i [illegible] — ciężarów obarczających wszystkie kraje, w szczególności zaś kraje europejskie.

Muszę jednak stwierdzić, że po drugiej stronie nie widzimy tego samego [illegible] konkretnej współpracy pokojowej. Wśród kilkudziesięciu spraw, wpisanych na porządek dzienny nie widzę propozycji pozytywnych i konstruktywnych, nie mówiąc już o żądaniach, zmierzających do rewizji samej Karty Narodów Zjednoczonych

[illegible]

Nie [illegible] ani jednej rzeczowej odpowiedzi na propozycje Związku Radzieckiego w sprawie rozbrojenia. Powtarza się argumenty, jakie były już przytaczane w ciągu 20-lecia smutnej pamięci Ligi Narodów, bez chęci wyciągnięcia z faktów jakichkolwiek konkretnych wniosków. Ta[illegible] [illegible] operował [illegible] znaleźć dziesiątkami w przemówieniach, wy[illegible] [illegible] lat[illegible] przez [illegible] konferencji rozbro[illegible] [illegible]

Poza tym [illegible] się [illegible] stawić naturalnego syna haniebnego związku Mussoliniego z [illegible] — [illegible] ci się [illegible] cywilizacja [illegible]

Widzimy więc fakty, świadczące o porzuceniu zasad, które stanowią podstawę Karty Narodów Zjednoczonych [illegible] bronił ducha Karty, nie szczędząc [illegible]ów."

W sprawie wniesienia problemu Berlina na porządek dzienny Rady Bezpieczeństwa, minister Modzelewski powiedział:

### PROBLEM BERLINA SPRAWĄ „WIELKIEJ CZWÓRKI".

„Byliśmy zawsze zwolennikami uregulowania problemu niemieckiego przez cztery mocarstwa przy wzięciu pod uwagę zdania państw spustoszonych inwazją hitlerowską. Ostatnie wypadki potwierdzają słuszność naszego stanowiska. [illegible] wiem właściwie, jakie to istotne powody skłoniły Stany Zjednoczone, Wielką Brytanię i Francję do przedstawienia tego problemu Radzie Bezpieczeństwa.

Jeżeli ze strony amerykańskiej zauważyłem pewne „konieczności" na [illegible] przede wszystkim wyborczej trudno jest zrozumieć stanowisko

(Dokończenie na stronie 2)

## Marshall przekreślił kompromisową rezolucję „neutralnej szóstki"

NOWY JORK — Korespondenci pism amerykańskich donoszą, że pod czas nieobecności Marshalla w Paryżu „mała szóstka" przy wyraźnym poparciu delegatów brytyjskich i francuskich przygotowała projekt rezolucji „łagodnej", która by mogła się przyczynić do rozładowania atmosfery wokół sprawy Berlina na terenie Rady Bezpieczeństwa. Rezolucja ta nie wspominała ani słowem o istnieniu blokady, lecz podkreślała konieczność rozpoczęcia narad czterech ministrów i zniesienia ograniczeń komunikacyjnych, pomijając kwestię jednoczesności tych dwóch postulatów.

Marshall, po powrocie do Paryża odrzucił jednak sugestię „małej szóstki" i skarcił delegatów brytyjskich i francuskich za popieranie tendencji zmierzających do złagodzenia sprawy Berlina. Delegaci Wielkiej Brytanii i Francji wycofali się więc rychło ze swego stanowiska, a w ślad za nimi poszła „mała szóstka".

W tym stanie rzeczy sprawa Berlina znajdzie się prawdopodobnie na piątkowej sesji Rady Bezpieczeństwa.

# Polski świat pracy deklaruje swą solidarność

## ze strajkującymi robotnikami Francji

WARSZAWA. — Na terenie całej Stolicy odbyło się 30 zebrań, [illegible] rych robotnicy protestowali przeciw brutalnym metodom władz francuskich w zwalczaniu ruchu strajkowego i wyrażali pełną solidarność ze strajkującymi.

KATOWICE (X) Strajk robotników francuskich wywołał żywy oddźwięk wśród robotników śląsko-dąbrowskich, którzy solidaryzują się [illegible] stanowiskiem francuskiej klasy robotniczej, walczącej o poprawę swego bytu i z wyzyskiem kapitali[illegible].

Jak już pisaliśmy, Związek Górników pośpieszył z pomocą finansową dla rodzin strajkujących górników francuskich, przekazując na ten cel kwotę 500 tys. zł.

W dniu wczorajszym w szeregu zakładach pracy w Zagłębiu Przemysłowym odbyły się zebrania załóg, na których po przemówieniach zebrani jednogłośnie uchwalili rezolucję, wyrażając w niej uznanie dla stanowiska francuskich robotników. Polska klasa robotnicza wyrażając swą solidarność z robotnikami francuskimi, życzy [illegible] zwycięskiego zakończenia walki.

Zebrania takie odbyły się [illegible] w dniu wczorajszym w hucie „Batory" w Chorzowie gdzie zebrało się 1800 robotników oraz w hucie „Kościuszko" w obecności 1200 robotników.

W dniu dzisiejszym odbyć się [illegible]ją podobne zebrania w Zawierciu, w hucie „Sosnowiec", w fabryce metali nieżelaznych w Dziedzicach i w hucie „Zabrze".

Również górnicy na zebraniach załogowych wyrażają w podejmowanych uchwałach swą solidarność z strajkującymi robotnikami francuskimi.

W dniu wczorajszym zebranie takie odbyło się m. in. na kop. „Sosnowiec" w Sosnowcu, gdzie do zebranych górników przemawiał przedstawiciel Zarządu Głównego CZZG tow. Kowalczyk.

# Delegacja bułgarska serdecznie podejmowana na Śląsku

KATOWICE (mp) — W dniu 13 bm., jak już donosiliśmy, przybyła do Katowic wycieczka bułgarska, w skład której wchodzili przedstawiciele rządu Ludowej Republiki Bułgarii wybitni intelektualiści, przedstawiciele partii politycznych i związków zawodowych.

Wycieczce przewodniczy minister kultury i sztuki Walko Czerwenkow. Gości bułgarskich powitali imieniem wojewody śląsko-dąbrowskiego gen. dyw. Zawadzkiego — wicewojewoda Arka Bożek, przew. WRN tow. Tkocz prezes woj. Zarządu Przyj. Polsko - Bułgarskiej Chomiakow, prezydent miasta Katowic [illegible] Wilner, przedstawiciele partii robotniczych, zw. zawodowych i ZMP. Przybyli również przywitać rodaków studenci bułgarscy, studiujący na Politechnice w Gliwicach.

W dniu wczorajszym goście zwiedzili obóz w Oświęcimiu, gdzie złożyli wieńce przy bloku nr 11 zwanym „blokiem śmierci". Program przewidywał również zwiedzenie huty „Kościuszko", huty „Pokój" i kop. „Prezydent", jednakże z powodu dłuższego niż przewidywano pobytu w Oświęcimiu wycieczka bułgarska mogła zwiedzić tylko hutę „Pokój", gdzie serdecznie witali ją przodownicy pracy. Goście Bułgarscy wyrażali się z najwyższym uznaniem o zaobserwowanych wynikach odbudowy i osiągnięciach polskiego robotnika i technika.

Krótka wizyta miłych gości zakończyła się pożegnalną kolacją w „Gospodzie Polskiej".

# Kraje demokracji ludowej budują swą przyszłość własnymi siłami

## Przemówienie tow. Langego na II. komisji ONZ

PARYŻ. — Na posiedzeniu II komisji ONZ przemawiał amb. [illegible] Lange, który poddał krytyce działalność Rady Społeczno Gospodarczej, [illegible] innych organów ekonomicznych ONZ, jak np. Banku Międzynarodowego, które nie spełniły swoich zadań.

Po określeniu stanowiska Polski wobec problemu Niemiec mówca przedstawił postępy w odbudowie gospodarczej Polski i rozwoju polskiego eksportu i importu. Rozwój naszej gospodarki opieramy na własnych źródłach i współpracy z ZSRR, oraz innymi krajami demokracji ludowej.

Jeżeli chodzi o stosunki gospodarcze z Europą Zachodnią, to na ich utrzymaniu powinno bardziej zależeć krajom Europy Zachodniej, które w ten sposób mogłyby uniezależnić się od monopolu dolarowego. Kraje wschodnio - europejskie są pewne, że ich cele gospodarcze będą zrealizowane.

### Indonezja nie posłużyła Van Mook'owi

HAGA. — Generalny gubernator holenderski w Indonezji, Hubertus Van Mook, zrezygnował ze swojego stanowiska. Rezygnacja jego została przyjęta przez rząd holenderski.

# Uczeni z zagranicy w Krakowie

KRAKÓW (IM) — Na zaproszenie komitetu słowiańskiego przybyli do Polski trzej wybitni slawiści [illegible]cuscy: Marcel Ehrhard, profesor literatury w Lyonie, Alfred Fichelle profesor geografii i historii cywilizacji instytutu języków orientalnych [illegible] Paryżu oraz Georges Luciani, sla[illegible]sta z Bordeaux.

Goście francuscy przybyli na kilkudniowy pobyt do Krakowa, gdzie [illegible] [illegible]tetu słowiańskiego oraz prof. P[illegible]warski w imieniu Uniwersytetu Jagiellońskiego.

W czasie swego pobytu w Krakowie slawiści francuscy nawiążą kon[illegible] z uczonymi polskimi, zaznajomią się z pamiątkami naszej historii i kultury oraz wygłoszą odczyty dla publiczności polskiej.

Do Krakowa przybył wybitny archeolog francuski, sekretarz Towarzystwa Prehistorycznego w Paryżu Jacques Madilly. Archeolog francuski zaznajomił się z niezmiernie ciekawymi pracami odkrywczymi, jakie prowadzone są w ostatnim czasie na terenie Krakowa i jego okolicy oraz [illegible]. Instytut A[illegible]

# Były wiceprzewodniczący amerykańskiego Komitetu Słowiańskiego w Krakowie

KRAKÓW (IM) W Krakowie ba[illegible] [illegible] wiceprzewodniczący amerykańskiego komitetu wszechsłowiańskiego, Bułgar P. Szarenkow, który zmuszony był w związku z swoimi lewicowymi przekonaniami opuścić granice Stanów Zjednoczonych, gdzie mieszkał przez kilkanaście lat.

P. Szarenkow zatrzymał się na kilkudniowy pobyt w Polsce w drodze do ojczystej Bułgarii, gdzie pozostanie już na stałe.

# Powszechny strajk urzędników włoskich

RZYM — W całych Włoszech strajkowali w czwartek rano wszyscy pracownicy urzędów państwowych. Liczba strajkujących dochodzi do miliona osób. Strajk ma charakter protestu przeciw odmowie rządu [illegible]

# „Latający ambasador" Marshalla w Paryżu

PARYŻ. (PAP) — We czwartek, w godzinach południowych, przybył do Londynu „latający" ambasador planu Marshalla w Europie Avereil Harriman.

# Przemysł maszynowy wykonał plan wrześniowy w 126 proc.

We wrześniu przemysł maszyn rolniczych wykonał 8.766 pługów rozmaitego typu, przeszło 14 tys. sztuk bron sprężynowych, kolczastych i zwykłych, 2 300 szt. kultywatorów, 1286 szt. siewników, 833 młocharń, 1800 szt. sieczkarni, prawie 3 000 par [illegible] i wiele innych [illegible].

Przemysł wykonał w ubiegłym miesiącu 2.882 ton maszyn rolniczych. Oznacza to wykonanie planu produkcji [illegible] w 126 proc.

# Będziemy bronić ducha Karty ONZ!

## Wywiad z min. spraw zagr. R. P. tow. Z. Modzelewskim

(Dokończenie ze str. 1).

Francji, ponieważ mają zdaniem [illegible] one interesy, [illegible] nie identyczne, to równoległe do naszych.

Zastosowana metoda może przynieść w konsekwencji jedynie [illegible] bienie autorytetu ONZ i zaciemnić sytuację, i to wówczas, gdy porozumienie zostało osiągnięte, a nawet podpisane przez przedstawicieli czterech mocarstw w Moskwie dnia 30 sierpnia br.

Dlatego też określiłbym stanowisko trzech mocarstw zachodnich jako posunięcie propagandowe, które się [illegible].

### O KONTAKTY HANDLOWE WSCHODU Z ZACHODEM.

Przechodząc do problemu stosunków gospodarczych między Wschodem a Zachodem, omawianego w Genewie, min. Modzelewski oświadczył: „Przypominam, że Polska należała do założycieli europejskiej komisji gospodarczej. Jest to dowód, [illegible] interesujemy się pracami tej komisji.

Jak wiadomo, na skutek inicjatywy Związku Radzieckiego przewidziano stworzenie przy tej komisji 2 komitetów, z których jeden poświęciłby się pracom nad stosunkami gospodarczymi, a drugi — pracom nad dźwignięciem przemysłowym. W tym celu jeden komitet został ostatnio zwołany do Genewy i przedstawiciele Polski biorą udział w jego pracach. Przygotowaliśmy nawet [illegible] konkretną propozycję, mającą na celu wznowienie wymiany handlowej [illegible] a Zachodem, biorąc za podstawę możliwości i potrzeby zainteresowanych krajów. Komitetowi temu nie udało się osiągnąć wydatnych rezultatów w swych pracach, ponieważ w ostatniej chwili delegacja amerykańska sprzeciwiła się wszystkimi siłami jakiemukolwiek konstruktywnemu rozwiązaniu, wskutek tego została uchwalona rezolucja nieszkodliwa, ale nic [illegible] przewidująca.

### USA TORPEDUJĄ WSPÓŁPRACĘ

Dla każdego, kto śledzi prace komitetu, jest jasne, że od początku istnienia komitetu państwa zachodnie przychylały się raczej do [illegible] wienia stosunków handlowych ze Wschodem, że potrzeba było dopiero interwencji amerykańskiej, żeby zmienić, jeżeli nie stanowisko tych państw, to przynajmniej zewnętrzne objawy ich opinii. Wiedzą one, że negatywne stanowisko przedstawiciela Stanów Zjednoczonych było rezultatem formalnych instrukcji, otrzymanych w ostatniej chwili z Waszyngtonu. Muszę wyznać, że w praktyce nie może to osłabić wyroby dążeń, które istnieją i zmierzają do rozwoju stosunków handlowych między Wschodem a Zachodem. Jestem nawet zdania, że przyszłość będzie korzystna dla rozwoju tych stosunków.

# 2400 milionów z Funduszu Ziemi

## wydatkowane na inwestycje wiejskie i zasiłki

WARSZAWA. — Do Państwowego Funduszu Ziemi w ciągu trzech kwartałów br. wpłynęło od rolników z tytułu należności za ziemię otrzymaną w wyniku reformy rolnej oraz z czynszów dzierżawnych nieruchomości ziemskich — 3 miliardy zł. Biorąc pod uwagę planowaną do końca roku sumę 4 051 384.000 zł. osiągnięto już 75 proc. planu.

Państwowy Fundusz Ziemi z uzyskanej sumy wydatkował już 2.400 milionów złotych, z czego na inwestycje, związane z likwidacją odłogów przekazano 1 078 milionów zł., na pomoc dla gospodarstw w postaci niskooprocentowanego kredytu średnio terminowego 297 milionów zł. oraz na zaopatrzenie i zasiłki dla emerytów rolnych, oraz likwidację stosunków dzierżawnych i remonty budynków — 55 milionów zł.

### FILM RADZIECKI WSPÓŁTWÓRCĄ KULTURY SOCJALISTYCZNEJ

# Bogaci chłopi zagarnęli

## nadmierną ilość sprzętu rolniczego

Zostało stwierdzone, że na terenie kraju, szczególnie zaś na Ziemiach Odzyskanych liczne gospodarstwa posiadają nadmiar różnego sprzętu rolniczego. Niektórzy bogaci chłopi, przywłaszczywszy sobie należące do Skarbu Państwa poniemieckie maszyny rolnicze, wypożyczają je biednym rolnikom, biorąc w zamian nadmierne wynagrodzenie. W ten sposób następuje bogacenie się kułaków wiejskich, kosztem biednego chłopa.

Z drugiej zaś strony tworzące się Ośrodki Maszynowe, których zadaniem jest dopomóc biednym chłopom w zagospodarowaniu ich ziemi — nie posiadają dostatecznej ilości niezbędnych maszyn.

Ażeby zlikwidować taką niesprawiedliwość, Min. Rolnictwa i R. R. przeprowadza rejestrację i szacunek niepotrzebnej lub nadmiernej ilości maszyn, będących w użytkowaniu bogaczy wiejskich, przekazując je do Ośrodków Maszynowych.

# Odnalezienie historycznego kobierca

## wywiezionego przez okupanta do Bawarii

WARSZAWA — Delegat Ministerstwa Kultury i Sztuki do spraw rewindykacji polskiego mienia kulturalnego z Niemiec dr Karol Estreicher odnalazł w Bawarii jeden z najcenniejszych obiektów, wywiezionych z Polski przez okupanta. Odnaleziony został mianowicie bezcenny kobierzec perski z pierwszej połowy XI wieku, zdobyty przez króla Jana III w namiocie wielkiego wezyra pod Wiedniem.

Dywan ten, przedstawiający na złotawym tle dzikie zwierzęta wśród kwitnących drzew, rozdzielony na dwie części, został w połowie ofiarowany przez króla Katedrze Wawelskiej, drugą połowę oddał Sobieski cesarzowi do Wiednia, skąd po pewnym czasie tkanina ta przywędrowała do Paryża i znajduje się w Muzeum Sztuki Zdobniczej.

Dywan krakowsko-paryski ma olbrzymią wartość materialną. Znawcy uważają go za jedną z najcenniejszych tkanin perskich, jakie się znajdują na świecie.

# Nie trzeba mieć „końskiego zdrowia"

## aby osiągnąć wysokie wyniki pracy

### Obrady wielkiej narady wytwórczej przemysłu bawełnianego

ŁÓDŹ — Na wielkiej ogólnokrajowej naradzie wytwórczej przodującego aktywu przemysłu bawełnianego szczególnie wielkie poruszenie wywołało wystąpienie przodownicy pracy z PZPB Nr. 1 w Łodzi, przodowniczki Świtoniak, która w 16 etapach współzawodnictwa pracy, 9 razy zajęła pierwsze miejsce.

W wypowiedzi swej Świtoniak stwierdziła: „nie prawdą jest, że aby przejść na większą obsługę maszyn i osiągać wysokie wyniki trzeba mieć „końskie" zdrowie, jak to próbują głosić niektórzy wrogowie Polski Ludowej. Najważniejszym jest silne postanowienie osiągnięcia zamierzonego celu. Trzeba pracować uważnie. Trzeba dbać o maszynę, bo to nasz przyjaciel. Trzeba być punktualnym. Trzeba mieć zawsze przed rozpoczęciem pracy czas na sprawdzenie maszyny. Postępując tak, każdy może uzyskać podobne do mnie wyniki i zdobyć wiele razy pierwsze miejsce.

W tym samym duchu mówił także Beldowski, przodownica, pracująca na 12 krosnach — Korzeniowska, Kruszewska i inne.

Przewodniczący Zarządu Głównego Zw. Włókniarzy ob. Burski i przew. oddziału łódzkiego Związku ob. Przybyła poddali krytycznej ocenie zarówno prace Związku, jak i prace Rad Zakładowych, kół partyjnych w zakładach pracy oraz członków dyrekcji i kierownictwa fabryk.

Musimy dążyć do tego — oświadczyli mówcy — by ciężar wykonania planu nie spoczywał tylko na ramionach robotników, lecz był rozłożony równomiernie: na dyrekcję, inteligencję techniczną, Rady Zakładowe i robotników. Musimy także dbać o to, by kredyty na cele socjalne były w pełni wykorzystane. Muszą się rozbudowywać żłobki, przedszkola, ambulatoria, świetlice, kolonie letnie i wczasy.

Wśród oklasków uchwalona została rezolucja, w której zgromadzeni stwierdzają:

„Uważamy, że współpraca administracji, Rady Zakładowej i kół partyjnych w zakładach pracy, nakazana przez obie partie robotnicze i [illegible] Minca jest celowa i przyniesie korzyści dla naszego przemysłu, dla Państwa i dla nas, pracowników przemysłu bawełnianego".

# 60 lecie kopalni „Krościenko"

RZESZÓW — Kopalnia „Krościenko" obchodziła 60-lecie swego istnienia. Jubileusz połączono z wielką uroczystością, na której załoga kopalni zobowiązała się wykonać na „Barbarkę" roczny plan produkcyjny. Na zakończenie uroczystości najstarszy wiertacz kopalni Sławiński odsłonił tablicę pamiątkową w miejscu, gdzie stał pierwszy szyb kopalni, postawiony przed 60 laty.



## Z PRASY ZAGRANICZNEJ

### La Tribune des Nations

stwierdza, że istota misji Marshalla w Paryżu polega na sformowaniu zachodniego bloku wojskowego, pozostającego pod rozkazami Waszyngtonu.

„W jakim stopniu ten plan ma szanse powodzenia? Odpowiedź nie jest łatwa. Istnieją liczne wątpliwości co do możliwości całkowitego i szybkiego podporządkowania polityki krajów zachodnio-europejskich polityce USA. Nie jest dla nikogo tajemnicą, że ani Paryż, ani Londyn nie entuzjazmowały się decyzją przeniesienia sprawy Berlina na forum ONZ. Postanowieniu temu Anglia i Francja długo opierały się. Ciągle w obu stolicach dają się słyszeć liczne głosy, przepowiadające wznowienie rozmów czterostronnych w Moskwie. Świadczyło o tym nie dawne przemówienie Schumanna w parlamencie. Ton jego był raczej pojednawczy.

Jeśli chodzi o szanse uzyskania w Radzie Bezpieczeństwa przez Anglosasów decyzji wrogiej ZSRR, to

„nie ma szansy uzyskania jednogłośnej decyzji przeciw ZSRR. Jeśliby zaś chodziło Amerykanom o sprowokowanie Związku Radzieckiego do opuszczenia ONZ, to byłoby to poważne ryzyko tak dla prestiżu i przyszłości ONZ, jak i dla pokoju świata. Rządy Paryża i Londynu na pewno by nie [illegible] na to wielkie ryzyko".

# Życie w ZSRR

### TARGI JESIENNE W MIASTACH RADZIECKICH

W wielu miastach obwodowych Związku Radzieckiego odbywają się hurtowe targi jesienne. Podczas takich targów w Nowosybirsku sprzedano różnych towarów na sumę 234 miliony rubli. Na targach zawarto 880 umów handlowych między organizacjami i instytucjami handlowymi i zakładami produkcyjnymi Syberii, Dalekiego Wschodu, Moskwy, Leningradu i innych części kraju. W targach Swierdłowskich wzięli udział oprócz zakładów miejscowych również przedstawiciele przemysłu Azerbejdżanu, Gruzji, Dalekiej Północy i Syberii. Dostarczono tu towaru za 500 milionów rubli.

Obok wyrobów przemysłowych na Targi dostarcza się futer, owoców, wyrobów mięsnych, win itd.

### FILM „MŁODA GWARDIA"

W stolicy ZSRR rozpoczęto wyświetlanie pierwszej serii nowego filmu „Młoda Gwardia", nakręconego według powieści znanego pisarza radzieckiego Aleksandra Fadiejewa. W ciągu pierwszego dnia film widziało 175 tys. widzów moskiewskich. „Młoda Gwardia" wyświetlana jest w 20 kinoteatrach i w 8 klubach Moskwy.

Akcja filmu toczy się w okresie drugiej wojny światowej podczas okupacji niemieckiej. Bohaterami filmu są młodzi uczestnicy organizacji podziemnej, która prowadzi walkę z okupantami w miasteczku Krasnodon na Ukrainie. Film oparty na faktach autentycznych.

### HERBATA KTÓRA NIE LĘKA SIĘ MROZU

W obwodzie Krasnodarskim znajdują się najbardziej wysunięte na północ w całym świecie plantacje herbaty. Na plantacjach tych wyhodowano nowe gatunki herbaty, które nie lękają się mrozów. Niektóre z tych gatunków przetrwały nawet 20 stopniowe mrozy. Zbiór rekordowy herbaty sięga 1000 kg z 1 ha. Jest to wynik, który nie łatwo daje się osiągnąć nawet w znacznie lepszych warunkach klimatycznych.

### REZERWAT DZIKICH PSZCZÓŁ

Na podstawie decyzji rządu Federacji Rosyjskiej na Uralu Południowym utworzono rezerwat dzikich pszczół. Powierzchnia rezerwatu sięga 98 tys. ha. Będą prowadzone tu badania nad t. zw. środkowo-rosyjskimi pszczołami, które dotychczas żyją w dzikim stanie.

### PAMIĘTNIK Z PODRÓŻY ROSJANINA DO INDII W XV WIEKU

Nakładem wydawnictwa Akademii Nauk ZSRR ukazał się pamiętnik podróżnika rosyjskiego Afanasja Nikitina, który w XV wieku odbył podróż do Indii. Nikitin opisuje w swym pamiętniku życie i obyczaje ludności Indii w tym okresie. Pod względem materiału faktycznego dzieło to dodatnio wyróżnia się wśród relacji podróżników zachodnio-europejskich, którzy zwiedzali Indie w tym czasie.

# Robotnik Cegielskiego — szefem produkcji „WAGMO"

POZNAŃ — Były traser w Zakładach H. Cegielski w Poznaniu Edward Tomiakowski został powołany na odpowiedzialne stanowisko szefa produkcji oddziału węglarek, chłodni i cystern w zjednoczonych zakładach budowy mostów i wagonów.

Pracę swą w fabryce Cegielskiego ob. Tomiakowski rozpoczął w r. 1928. Po wyzwoleniu osiedlił się na Ziemiach Odzyskanych. Ob. Tomiakowski pogłębia swą wiedzę fachową. Zapisał się on ostatnio na Technikum korespondencyjne.

ZSRR chce skończyć raz na zawsze z wojnami

# Cel jasny i droga wyraźna

Wśród znanych czterech rooseveltowskich wolności figurowała wolność od strachu. Hasło to zostało powitane przez wszystkie narody z uznaniem i radością. Wolność od strachu była równoznaczna z takim ułożeniem nowego powojennego porządku na świecie, który miał gwarantować zabezpieczenie trwałego pokoju, miał zapewnić ludzkości możność spokojnej pracy dla rozbudowy życia gospodarczego i stałego podnoszenia poziomu życia.

Niestety, świat anglosaski nie zdobył się na konsekwentną realizację wzniosłych, pięknych haseł wielkiego Prezydenta Stanów Zjednoczonych. Ludzie, którzy byliby zdolni kontynuować jego politykę, zostali odsunięci od władzy. Wallace usiłuje nawiązać do rooseveltowskiej tradycji, ale w poprzek jego zamiarom stoją zdecydowanie potężne wpływy, kierowane przez ludzi, którzy są wyznawcami polityki atomowej i realizatorami olbrzymich zbrojeń.

## Odmienne drogi

Na posiedzeniu komisji politycznej ONZ wiceminister Wyszyński przytoczył cyfry dotyczące wydatków zbrojeniowych ZSRR, które obrazują jak to państwo socjalistyczne konsekwentnie przestawia swą gospodarkę państwową na tory pokojowe. W okresie ciężkich zmagań wojennych wydatki zbrojeniowe pochłaniały 52 procent budżetu ZSRR. Była to miarą wkładu, jaki państwo radzieckie i jego narody wnosiły w dzieło zwycięstwa, pieczętowanego krwią bohaterskich żołnierzy oraz olbrzymim wysiłkiem milionów robotników. Bezpośrednio jednak po zakończeniu wojny spadają w szybkim tempie w budżecie ZSRR wydatki na zbrojenia. W bieżącym roku wynoszą one tylko 17,5 procent budżetu.

Zgoła odmiennie przedstawia się ta sprawa w budżecie Stanów Zjednoczonych. Udział wydatków na zbrojenia w ich budżecie jest kilka krotnie wyższy, aniżeli w ZSRR. Polityka atomowa kosztuje bardzo drogo. Nawet targana konwulsjami kryzysu gospodarczego Francja, pragnąc utrzymać się w obozie dolarowym, musi stosować się do obowiązujących w nim reguł, wydając na bezsensowne zbrojenia wieluset miliardowe sumy, rujnując w ten sposób całkowicie swe gospodarstwo narodowe.

## „Nigdy więcej wojny"

Zrealizować rooseveltowskie hasło wolności od strachu można tylko na drodze budowania i umacniania pokoju zgodnym wysiłkiem wszystkich narodów, odrzuceniem polityki podżegaczy wojennych. „Nigdy więcej wojny" — powiedział min. Modzelewski w swym przemówieniu na obecnej sesji ONZ. W tych słowach streszcza się postawa rządów ZSRR i wszystkich państw demokracji ludowej oraz wola narodów pokój miłujących.

[illegible]

Rzucono je po pierwszej wojnie światowej, treść jego miała być jednym z fundamentów budowanej podówczas Ligi Narodów. To hasło doskonale oddawało pragnienia milionów ludzi, ale nie znalazło swoich realizatorów. Obserwowaliśmy wówczas wyścig zbrojeń, do którego państwa anglosaskie „zaprosiły" Japonię. Usankcjonowano ten wyścig umowami międzynarodowymi, które określały odpowiednie parytety. Rychło uznano również prawo Niemiec do wzięcia udziału w tym wyścigu. Niemcy i Japonia umiały doskonale wykorzystać przyznane im uprawnienia, a potem w ogóle machnęły na nie ręką, nie krępując się żadnymi ograniczeniami.

Obrońcy pokoju nie podejmują obecnie metody parytetu w zbrojeniach, która sankcjonowała wzrost narzędzi mordu na świecie. Związek Radziecki przedstawia konkretne rozwiązania, podaje sposoby, których zastosowanie pozwoliłoby hasłu „Nigdy więcej wojny" napełnić żywą treścią, dałoby możność jego pełnej realizacji.

## Skończyć raz na zawsze z wojnami!

Propozycje Związku Radzieckiego zrywają radykalnie z systemem wyścigu zbrojeń. Przyjęcie ich przez wszystkie wielkie mocarstwa odpowiadałoby pragnieniom narodów, które chciałyby być uwolnione od widma strachu, od grożących im niebezpieczeństw, mordów i zniszczeń. Związek Radziecki nie tylko potępia wojnę i piętnuje podżegaczy wojennych, ale pragnie osłabić narzędzia ich zbrodniczej polityki, którym zawsze niezmiennie był wyścig zbrojeń.

Propozycje Związku Radzieckiego brzmią wyraźnie. Broń atomową postawić poza prawem, zniszczyć zapasy bomb atomowych i zastosować międzynarodową kontrolę energii atomowej oraz przeprowadzić redukcję o 1/3 zbrojeń wielkich mocarstw — oto droga, która wiedzie do pokoju. „Związek Radziecki jest przeciwny wyścigowi zbrojeń i przygotowywaniu nowych wojen. Jest zwolennikiem skończenia raz na zawsze z wszelkimi wojnami" — powiedział wiceminister Wyszyński.

Cel postawiony jest jasno i droga, która do niego prowadzi, wyraźnie wytknięta.

CZY ZWIEDZIŁEŚ JUŻ WYSTAWĘ ZIEM ODZYSKANYCH?

Aby uchronić ludzkość od nowej rzezi

# Apel inwalidów polskich do inwalidów całego świata

WROCŁAW — W czasie obrad Zjazdu Inwalidów Woj. we Wrocławiu wywiązała się ożywiona dyskusja.

Szereg mówców wysunął na pierwszy plan zagadnienie apolityczności Związku i jej złych skutków dla inwalidów i całego narodu. Oderwanie inwalidów wojennych od żywotnych spraw i przemian całego społeczeństwa polskiego — podkreślali w dyskusji uczestnicy zjazdu — dało możność wykorzystywania członków Związku do warcholskiej walki, którą prowadziły elementy reakcyjne. Inwalidzi w dotychczasowej polityce Związku stawali się grupą stojącą poza społeczeństwem.

Drugie ważne zagadnienie — to sprawa produktywizacji inwalidów i ich dokształcania bez względu na wiek.

Poważnym błędem, który inwalida musi zwalczać i usuwać, to biurokracja aparatu związkowego i władz samorządowych. Była ona przyczyną wielu krzywd inwalidów — akcentują mówcy — i dlatego musi być na każdym kroku napiętnowana.

Duża część inwalidów, to mieszkańcy wsi. Delegaci Zjazdu podnoszą w dyskusji sprawę zwalczania kapitalizmu na wsi i ułatwienia rozwoju spółdzielczości wiejskiej.

Uczestnicy Zjazdu uchwalili rezolucję, w której wyrazili ostry protest przeciwko wybrykom elementów reakcyjnych i milczącej aprobacie niektórych antyludowych księży, którzy spowodowali krwawe zajścia w powiecie piotrkowskim.

Po przeprowadzeniu wyborów, do Rady Naczelnej weszli m. in.: gen bryg. Świetlik, gen. bryg. Ksiożarczyk, tow Ćwik — sekretarz CKW PPS, tow. Pasenkiewicz — wojewoda krakowski, ppłk Gruda, płk. Habowicz pseudo „Barbara" i mjr Grabski.

Do Zarządu Głównego weszli m. in.: płk. Lustacz, dr. Welykanowicz Jadwiga uczestniczka walk w Hiszpanii, płk. Hausman, płk. Hański, ppłk. Kiełczyński, ob Fotek, ob. Łyszkiewicz, ob. Tymosiuk i inni.

Na zakończenie obrad odczytano rezolucję polityczną:

My, inwalidzi wojenni — głosi rezolucja — piętnujemy antyludową i prowojenną politykę imperializmu amerykańskiego. Na wszystkie prowokacje i ataki wroga, wymierzone przeciwko obozowi pokoju i postępu, odpowiemy zacieśnieniem więzów, łączących Polskę ze Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej.

Sojusz ze Związkiem Radzieckim jest dla nas gwarancją nienaruszalności naszych granic na Odrze, Nysie i Bałtyku, jest gwarancją postępu i pokoju.

Przesyłamy płomienne pozdrowienia bohaterskiej Armii Radzieckiej, oswobodzicielce Polski.

Zwracamy się z apelem do inwalidów wojennych całego świata, aby wzmocnili i scementowali front obrońców pokoju i postępu i nie dopuścili do nowej rzezi, której nie podżegacze wojenni, lecz masy ludowe znów musiałyby płacić krwią i cierpieniem.

Również w dziedzinie polityki wewnętrznej uchwalono obszerną rezolucję.

Dla pełnego zrealizowania swych celów i żądań musimy wyrugować z aktywu związkowego elementy kapitalistyczne, niedobitki reakcji, nosicieli piłsudczyzny, kontynuatorów sanacyjnej polityki przedwrześniowej, których działalność godzi w interesy mas inwalidzkich. Związek musi oprzeć się tylko na inwalidach złączonych nierozerwalnie z masami pracującymi.

Rezolucje zostały uchwalone wśród entuzjastycznych okrzyków na cześć Polski Ludowej, mas pracujących Prezydenta Bieruta i Rządu Rzeczypospolitej.

# 6 rocznica stracenia 50 więźniów Pawiaka

## Idee bojowników o Polskę Ludową zwyciężyły

W dniu dzisiejszym przypada 6 rocznica stracenia przez siepaczy hitlerowskich 50 więźniów Pawiaka działaczy Polskiej Partii Robotniczej i Gwardii Ludowej.

16 października 1942 roku na 5 krańcach miasta: w Rembertowie, na Pelcowiźnie (na terenie warsztatów kolejowych), na Woli (na przejeździe kolejowym), w Szczęśliwicach i przy kolejce Mareckiej, okupant ustawił szubienice, na których stracił bojowników o Polskę wolną i sprawiedliwą.

Powieszeni — to przeważnie robotnicy i rzemieślnicy warszawscy starzy działacze ruchu rewolucyjnego, członkowie Socjal Demokracji Królestwa Polskiego i Litwy, Komunistycznej Partii Polskiej, współzałożyciele Polskiej Partii Robotniczej, jak: Kacpura, Górka, Sobczak, działacze Komunistycznej Partii Polskiej, metalowcy — Limanowski, Orłowski, Szczepański; tramwajarze — Szymański, Koszykowski; szewcy — Włodarczyk, Cholewa, Grodecki; murarze — Rup, Szemczak; piekarze — Piotrowski, Kasprzak. Obok nich zawiśli na szubienicy młodzi działacze Gwardii Ludowej, członkowie KPP i później PPR: Niedziński, Kaczmarek, Kania; członkowie Czerwonego Harcerstwa i PPS, późniejsi działacze PPR — Kokoszko, Nasiadka; kpt. lotnictwa — Bartosik, nauczyciel Dobiszewski, inż. chemii Romanowski, pracownik naukowy — Tryłski.

Wszyscy oni kochali swoją ziemię ojczystą, swój naród, jego kulturę, tradycję walk rewolucyjnych. Wychowani w bojowych szeregach SDKP i L i KPP byli świadomi tego, że nie może być wolną Polska, nie może być wolny naród polski dopóty, dopóki nie wyzwoli się z jarzma grabieżców imperialistycznych — obcych i rodzimych.

Po utworzeniu Polskiej Partii Robotniczej nawoływali do czynnej zbrojnej walki z najeźdźcą. Na zew PPR coraz liczniej wstępowano w szeregi patriotów, nie chcących dłużej „stać z bronią u nogi".

Partia zerwała maskę z oblicza obozu reakcyjnego, pokazując, że jego teoria dwóch wrogów, teoria wyczekiwania dopóki się wrogowie wykrwawią, sprzyja działaniom okupanta i jest polityką wrogą narodowi i państwowości polskiej.

Oto dlaczego najeźdźca widział w Polskiej Partii Robotniczej swego najgroźniejszego wroga.

50 straconych nierozerwalnie wiązało walkę o wyzwolenie narodowe z walką o wyzwolenie społeczne. Sojusznika i przyjaciela w tej walce widzieli w masach pracujących świata i przede wszystkim w wolnych narodach Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich. Toteż w latach krwawego terroru hitlerowskiego 50 straceńców rozwinęło wraz z całą PPR szeroką działalność w kierunku zakładania Stowarzyszeń Przyjaciół ZSRR, organizowało pomoc jeńcom radzieckim, skierowywało zbiegłych jeńców radzieckich do oddziałów partyzanckich, szerzyło i krzewiło w masach tę niezbitą prawdę, że jedynie przez zespolenie sił narodu polskiego z siłami Armii Radzieckiej, zdoła się Polska wyzwolić.

Barbarzyńca germański wykonał egzekucję publicznie. Przez kilka godzin spędzał ludność Warszawy na miejsce kaźni. Czerwone plakaty na wszystkich ulicach Stolicy, obwieszczały, że „W odwet za sabotaż kolejowy powieszonych zostało 50 komunistów". Ten rozmyślnie nadany rozgłos egzekucji 50, jednej z wielu zbrodni dokonanych na narodzie polskim przez faszystów hitlerowskich, miał na celu zadanie śmiertelnego ciosu PPR, odstraszenie mas pracujących, którym ona przewodniczyła, złamanie frontu czynnej walki zbrojnej przeciwko okupantowi, zorganizowanej i kierowanej przez Polską Partię Robotniczą.

Nadzieje i plany wroga zawiodły. Okrzyki, wzniesione przez zawisłych na szubienicy „Niech żyje Polska Demokratyczna" wznieciły płomień zbrojnego wystąpienia w całym kraju. Rosła partyzantka we wszystkich wsiach i miastach Polski. Częściej płonęły magazyny i wylatywały w powietrze tory kolejowe. Gęściej padali od kul gwardzistów oprawcy hitlerowscy.

Front walki zbrojnej rozszerzał się i wzmagał. W jego szeregach pogłębiała się świadomość wspólnoty interesów, dążeń i celu klasy robotniczej, przodującej narodowi. Rosła świadomość, że zwycięstwo i wyzwolenie Polski zapewni narodowi zespolenie walczących szeregów Polski z szeregami Armii Radzieckiej.

Idee, szerzone i krzewione przez Polską Partię Robotniczą i wiernych jej 50 bojowników — zwyciężyły.

# Szybkie postępy prac przy budowie Wspólnego Domu

Na terenie budowy Domu Zjednoczonej Partii Klasy Robotniczej, w miejscu, gdzie do niedawna jeszcze widać było tylko szerokie wykopy i zwały ziemi, wyrósł już gęsty las drewnianych stempli i szalowań stropu nad pierwszą — najniższą kondygnacją bloku „W" od strony Muzeum Narodowego. Roboty te są [illegible]

Pośród drewnianych rusztowań widnieje szereg okrągłych wieżyczek. Są to szkielety filarów, które zdobić będą wnętrze tego budynku.

[illegible] Domu Zjednoczonej Partii Klasy Robotniczej pozwoli przed nadejściem zimy ukończyć prace przy budowie kilku kondygnacji bloków „W" i „Z". Do wykonania zamierzonego na najbliższy okres planu przyczyni się niewątpliwie współzawodnictwo pracy, do którego przystąpili robotnicy, zatrudnieni przy końcowych robotach ziemnych i betonowych.

Wkrótce do współzawodnictwa przystąpią cieśle, pracujący w liczbie 100 przy wznoszeniu oszalowań.

# Stron. Demokratyczne wraz z masami pracującymi w marszu ku Socjalizmowi

Rada Naczelna Stronnictwa Demokratycznego na posiedzeniu, w którym wzięli udział działacze terenowi z całego kraju, po wysłuchaniu referatu generalnego sekretarza Chajna, po przeprowadzeniu szerokiej dyskusji oraz po dokonaniu gruntownej analizy sytuacji politycznej, uchwaliła rezolucję, w której stwierdza: „Stronnictwo Demokratyczne dopatrując się w perspektywie Polski socjalistycznej podwalin jej pełnej suwerenności państwowej oraz warunków jej ekonomicznego, socjalnego i kulturalnego postępu, będzie towarzyszyć masom pracującym w marszu ku socjalizmowi".

„Stronnictwo Demokratyczne — głosi tu rezolucja — oceniając patriotyzm jako twórczy czynnik w rozwoju wyższych form społecznych, wypowiada zdecydowaną walkę wszelkim objawom nacjonalizmu jako zapory na drodze ku postępowi, gwarantującemu niepodległy i suwerenny byt państwa.

„Uznając za konieczność ewolucyjny rozwój gospodarki polskiej w kierunku socjalistycznym rezolucja głosi, że w warunkach, kiedy władza polityczna w kraju należy do warstw pracujących, sektor gospodarki prywatnej może i powinien spełniać użyteczne funkcje gospodarcze. Istnieją warunki, w których sektor gospodarki prywatnej, może spełniać pożyteczną funkcję wykonywaną w interesie najszerszych warstw narodu".

„Stronnictwo Demokratyczne — czytamy w rezolucji — stwierdza, że mechaniczne eliminowanie sektora prywatnego z życia gospodarczego bez jednoczesnych możliwości rozbudowy sektora uspołecznionego mogłoby zakłócić normalny bieg procesów gospodarczych, a przez to odbić się ujemnie na interesach szerokich warstw narodu i dlatego z zadowoleniem wita fakt, że pogląd ten znalazł całkowite potwierdzenie również w toku obrad ostatniego plenum KC PPR".

W zakończeniu rezolucja stwierdza:

„Ufni w trwałość naszych sojuszów z krajami demokratycznymi ze Związkiem Radzieckim na czele, niezachwianym i wypróbowanym obrońcą pokoju, ufni w potęgę światowego obozu wolności i w solidarność wszystkich sił postępowych jesteśmy pewni, że przyszłość do nas należy".

## Wpłaty z USA
### na Wspólny Dom

Z Ameryki napływają również wpłaty na Wspólny Dom Zjednoczonej Partii Klasy Robotniczej. Wpłaty przesyłają emigranci-robotnicy — Polacy. Jeden z nadesłanych listów brzmi:

„Posyłam dziesięć dolarów, za które proszę przysłać cegiełki i to jak można najprędzej, abym mógł pokazać innym, co otrzymają za [illegible] datki, jeżeli będą sobie życzyć [illegible] budowniczymi Wspólnego Domu Zjednoczonej Partii Klasy Robotniczej w ich Ojczyźnie".

Jestem w możności zbierać datki na budowę Wspólnego Domu Robotników pomiędzy sympatykami PPS z którymi się spotykam w pracy, w organizacjach polskich i innych, gdzie pracuję od przybycia do Stanów Zjednoczonych, to jest przeszło od 36 lat".

(—) Marceli Siedlecki,
Cleveland, Ohio, USA.

## Tanie dżemy dla świata pracy

Państwowy Przemysł Konserwowy, mimo niezbyt dobrych urodzajów na owoce i warzywa, wyprodukuje w tym roku więcej przetworów, niż w ubiegłym sezonie. Plan przewiduje 6.800 ton przetworów owocowych gotowych, 4000 ton półproduktów (przeciery, soki), 1.100 ton przetworów warzywnych: konserwowych, suszonych, kiszonych, przeszło 1.900 ton ogórków konserwowych i kiszonych oraz 3.000 ton kapusty [illegible].

Po raz pierwszy fabryki przemysłu konserwowego wypuszczą na rynek tanie dżemy morelowe, malinowe i inne, których cena będzie rewelacyjna — około 250 zł za kg.

Polskie konserwy całkowicie wytrzymują konkurencję w porównaniu z zagranicznymi. Przekonaliśmy się o tym na wystawie w Parmie, gdzie ostatnio zaprezentowaliśmy nasz przemysł konserwowy. Polskimi konserwami poza Włochami zainteresowała się Belgia, Szwajcaria, Francja, Anglia, Argentyna i Finlandia. Anglia grzybami, pulpą truskawkową, malinową i sokami. 24 nowe transakcje są w toku.

*Dorota Kłuszyńska*

# Nauka języka rosyjskiego
## winna być w Polsce upowszechniona

Podstawowym warunkiem poznania państwa, narodu, jego dorobku kulturalnego, gospodarczego, jego zwyczajów i obyczajów, [illegible] interesy we wszystkich dziedzinach, sąsiadem gwarantem naszych granic, sąsiadem — państwem o ustroju socjalistycznym jest Związek Radziecki, z jego gigantycznym dorobkiem na przestrzeni zaledwie lat trzydziestu.

Najstarsza generacja w Polsce mówi po rosyjsku (t. zn. ci, co kończyli szkoły w zaborze rosyjskim). Młodsi natomiast nie znają tego języka ponieważ sanacja „nie uznawała" tego języka i nie wykładano go w szkołach.

W okresie wojny wprawdzie tysiące Polaków znalazło się w Związku Radzieckim, mieli możność poznania języka, ale mimo to większość Polaków nie potrafi się porozumieć w języku rosyjskim.

Radykalnym środkiem celem upowszechnienia języka naszych sąsiadów było by wprowadzenie obowiązkowego nauczania rosyjskiego we wszystkich szkołach już od trzeciego oddziału szkoły podstawowej.

Sprawa języków obcych w naszym szkolnictwie nie jest postawiona odpowiednio. Zostawia się rodzicom, względnie młodzieży „wolny wybór" między językami angielskim, francuskim i rosyjskim, a w niektórych szkołach nie ma wyboru, bo jest obowiązkowy np. tylko francuski.

Nie może być mowy o dyskwalifikowaniu języków narodów zachodnich. Szczęśliwy i „bogaty" jest człowiek, który włada kilkoma językami, świat cały stoi przed nim otworem.

Jeżeli jednak stawiamy na pierwszym planie konieczność nauki języka rosyjskiego, wychodzimy z założenia, że leży to w interesie najmłodszego i dorastającego pokolenia, które winno poznać przede wszystkim język, kulturę i literaturę naszego najbliższego sąsiada i sojusznika ideologicznego.

[illegible] kulturalnym ze Związkiem Radzieckim, organizująca swoje życie w tych dziedzinach na jego doświadczeniu, dostosowanym do potrzeb narodu polskiego, musi społeczeństwu polskiemu uprzystępnić bezpośrednio cały dorobek narodów w Związku Radzieckim, przez powszechne nauczanie języka rosyjskiego.

Sprawa jest tak jasna i prosta, że nie zachodzi potrzeba przekonywania nikogo, jak wielkiej wagi jest to zagadnienie dla młodego pokolenia.

Wiąże się z tym sprawa wykładowców. W Polsce nie ma pewnie dostatecznej ilości nauczycieli, znających język rosyjski, mogących uczyć kilka milionów dzieci i młodzieży we wszystkich szkołach, od podstawowych, przemysłowych do wyższych uczelni. Należałoby organizować specjalne kursy dla nauczycieli, którzy by z całą energią przystąpili do opanowania przedmiotu, aby następnie móc być wykładowcami. Na przestrzeni roku, czy też dwóch lat, każdy nauczyciel posiądzie język jeżeli będzie [illegible] związane z uznaniem jego kwalifikacji.

Sprawa nie cierpi zwłoki, [illegible] nagła w całym tego słowa znaczeniu, bo młodzieży lat przybywa, a ponosi ona straty, które będzie musiała odrabiać.

Do dobrych demokratycznych obyczajów międzynarodowych należy wymiana młodzieży, odwiedziny w warsztatach pracy, uczelniach, urządzeniach społecznych. Wyjazdy do Związku Radzieckiego właśnie młodzieży polskiej będą coraz powszechniejsze. Nie znając języka, porozumiewając się przez tłumacza napotyka się na trudności. Porozumienie bezpośrednie z ludnością w miastach i na wsi ma przecież podstawowe znaczenie.

Gdyby polska młodzież wiejska zwiedziła dziesiątki, setki kołchozów, gdyby w rozmowach z kołchoźnikami dowiedziała się o rzeczywistym położeniu i organizacji pracy, przekonać by ją było [illegible] two, że stworzenie w Polsce spółdzielczości na wsi będzie korzystne dla chłopa mało i średniorolne[illegible].

Z każdego więc punktu widzenia należy przystąpić do nauczania powszechnego języka rosyjskiego [illegible] szkołach jako przedmiotu obowiązującego.

## PRZEGLĄD PRASY

# „Robota o określonym posmaku"

Przed kilku dniami rząd nasz, jak to pisaliśmy, postanowił odwołać z Jugosławii młodzież polską, uczącą się na podstawie umowy o wzajemnej wymianie młodzieży w tamtejszych szkołach przemysłowych.

Decyzja Rządu Polskiego spowodowana była faktem, że władze jugosłowiańskie chciały wykorzystać polską młodzież dla swoich rozgrywek, oraz dla siania nienawiści do innych krajów ludowo-demokratycznych.

„Głos Ludu" nawiązując do tych faktów pisze:

„Uznaliśmy, że nie po taką „naukę" wysyłaliśmy naszą młodzież i zażądaliśmy umożliwienia jej powrotu. Trzeba stwierdzić, że rząd jugosłowiański na to słuszne i uzasadnione żądanie zareagował w sposób wręcz zdumiewający i zaczął piętrzyć trudności i przeszkody na drodze powrotu naszej młodzieży. Przeszło sporo dni, zanim opamiętano się w Belgradzie i umożliwiono naszym polskim wyjazd z Jugosławii".

Kończąc swe uwagi na temat [illegible] się władz [illegible] skich „Głos Ludu" zapytuje:

„Nic dziwnego, że ludzie w Polsce pytają w czyim interesie uprawia się całą tę robotę?

Komu były potrzebne szykany i utrudnienia robione naszej młodzieży?

W czyim interesie leży systematyczne judzenie przeciw krajom demokratycznym?

Jest to robota o wyraźnie określonym posmaku".

## Młodzież SP i ZMP zaznajomi się z historią Komsomołu

W związku z 30 rocznicą powstania organizacji młodzieży radzieckiej Leninowskiego Związku Młodzieży Komunistycznej — młodzież polska, zorganizowana w ZMP i „Służbie Polsce", zapozna się z historią komsomołu.

We wszystkich wiejskich, fabrycznych i szkolnych hufcach „SP" w kołach ZMP zorganizowane będą uroczyste akademie oraz ruchome wystawy, obrazujące historię walki i pracy Leninowsko - Stalinowskiego Komsomołu, oraz jego dotychczasowe osiągnięcia na polu kulturalnym.

## Całe Pieniny Parkiem Narodowym

Z końcem września br. zakończyła prace komisja dla ustalenia granic Pienińskiego Parku Narodowego. Komisja uznała za konieczne objęcie ochroną niezależnie od terenu dotychczasowego Parku Narodowego, całego obszaru Skałek Pienińskich, ciągnących się aż po Czorsztyn i Niedzicę. Obszary, położone nad przełomem Dunajca, stanowić będą rezerwat ścisły, natomiast pozostała część rozszerzonego Parku [illegible].

## Pół miliona jeńców wymordowali hitlerowcy

18, 19 i 20 b. m. przeprowadzone zostaną badania we wsi Olinki pod Toruniem, gdzie podczas wojny znajdował się wielki obóz jeńców radzieckich, zamieniony przez barbarzyńskich hitlerowców na olbrzymi cmentarz w najokrutniejszy sposób pomordowanych żołnierzy Armii Czerwonej.

Na miejscu obozu jest kilkadziesiąt zbiorowych grobów, zawierających szczątki około 20 tysięcy jeńców radzieckich.

Według obliczeń, ilość [illegible] ców radzieckich, jakie zostały pogrzebane przez hitlerowców na ziemiach polskich, ocenia się na pół miliona.

## „Matecznik" dla niedźwiedzi powstał w Tatrach

Celem ochrony zwierzyny i ptaków w Tatrach, a szczególnie niedźwiedzi, kozic, jeleni, [illegible] głuszczów oraz orłów Mi[illegible] Leśnictwa utworzyło w Dolinie [illegible] ścielskiej koło Zakopanego [illegible] wat dla tych zwierząt [illegible] cznik".

Na obszarze rezerwatu zabroniony jest wypas bydła i owiec oraz wprowadzanie wszelkich innych zwierząt. Opiekę nad rezerwatem objęło kierownictwo Tatrzańskiego Parku Narodowego.

# Jestem oczarowany nową Polską
## — mówi górnik polski z Belgii

Od kilku dni bawi w Polsce — o czym już pokrótce donieśliśmy — 6 osobowa delegacja Rady Narodowej Polaków w Belgii, którzy przybyli do kraju, aby zaznajomić się z naszymi osiągnięciami, tempem odbudowy zniszczeń wojennych, trudnościami, które musimy pokonać, oraz warunkami pracy i życia mas robotniczych.

Po zwiedzeniu licznych ośrodków robotniczych w całym kraju delegacja powróci do Belgii i będzie mogła przedstawić Polonii belgijskiej naszą sytuację na polu gospodarczym i polityczno-społecznym, rzetelną informacją zadając kłam reakcyjnej propagandzie, która szerzona jest wśród Polaków przebywających na obczyźnie.

Bo to co zobaczyli delegaci z Belgii u nas w kraju — oczarowało ich od pierwszej chwili.

Mówi nam o tym każdy z nich, a więc sekretarka generalna Rady Narodowej Polaków w Belgii ob. Pelagia Banasikowa, która musiała opuścić Polskę w 1927 r. oraz Władysław Żydek, Bolesław Wolny, Stanisław Piwnik, Łukasz Bulacz i Piotr Dębski, ludzie, którzy chroniąc się przed tragiczną dolą bezrobotnego przed laty wyemigrowali z kraju i długi czas przepracowali w belgijskich kopalniach węgla.

Dziś ujrzeli znowu swą Ojczyznę, ale w jakże odmiennych od przedwojennych warunkach.

Po kilku dniach pobytu w kraju w rozmowie z nami wyrażają słowa zachwytu nad urządzeniami socjalnymi, żłobkami, przedszkolami przy zakładach [illegible] poziomem pracy w świetlicach robotniczych, nad tempem rozwoju całego naszego życia.

Ob. Stanisław Piwnik, pochodzący z Sosnowca, a pracujący w Belgii jako górnik po raz ostatni widział swe rodzinne miasto w 1937 r. Rozmawiamy z nim podczas zwiedzania Centralnego Ośrodka Kulturalno-Oświatowego CZZZ w Sosnowcu. Zna ten dom sprzed wojny. Dziś brak mu słów dla wyrażenia podziwu nad jego urządzeniem wewnętrznym w pełni przystosowanym do potrzeb akcji kulturalno-oświatowej wśród robotników.

Tu w kraju spotkał również na kopalni „Centrum" w Bytomiu swych współtowarzyszy pracy z kopalń belgijskich Józefa Hajduka i Józefa Krochmala, którzy powrócili do Polski i dziś pracują wydajnie, przyczyniając się własnymi rękami do jej odbudowy. Rozmawiał z nimi [illegible] o warunki pracy i życia.

Stwierdził, że obaj są zadowoleni i pełni nadziei, że z każdym miesiącem będzie u nas lepiej.

Piwnik — kończy rozmowę z nami słowami — „Jestem oczarowany nową Polską"—

Ob. Pelagia Banasikowa szczególnie zainteresowana jest zagadnieniem opieki nad matką pracującą i dzieckiem. Zwiedzane żłobki i przedszkola dały mi — mówi do nas — najlepszą odpowiedź, jak przedstawia się rzeczywistość.

Ob. Władysław Żydek, pochodzi również z Zagłębia Dąbrowskiego. Dziś widzi kraj ojczysty po dwudziestu paru latach pobytu na emigracji. Może [illegible] uczynić odpowiednie porównanie.

Delegaci Polaków w Belgii mieli także możność zwiedzenia Warszawy.

Potwierdzają też w rozmowie z nami, że Polacy przebywający w Belgii nie mają dokładnego obrazu, jak strasznie zniszczona została nasza Stolica. Aby to zrozumieć w Belgii, która przecież nie doznała wielu szkód wojennych trzeba ujrzeć obraz zniszczeń na własne oczy.

Naszych rodaków zdumiewa przy tym tempo odbudowy, gwarantujące, że za kilka lat Stolica zmieni się do niepoznania.

Delegacja zwiedziła również Ubóż oświęcimski. Dało im to możność odczucia jak wielką gehennę przeżywaliśmy w okresie okupacji.

Z Zagłębia Węglowego wycieczka [illegible] się do Opola Wałbrzycha i [illegible] na [illegible] Ziem Odzyskanych we Wro[illegible]. Zwiedzając te ośrodki robotnicze oraz W.Z.O., spotykając się bezpośrednio ze swymi znajomymi z Belgii, którzy dziś pracują w kraju — delegaci uzyskują dokładny obraz naszych osiągnięć i warunków życia klasy robotniczej.

To co ujrzeli w Polsce — przekażą następnie Polonii belgijskiej.

Przyczyni się to niewątpliwie do wyjaśnienia wielu błędnych opinii szerzonych przez wrogów nowej Polski na Zachodzie i skłoni niejednego z naszych rodaków do powrotu do kraju.

Bo przecież jak mówią nam o tym delegaci — Polacy z Belgii — tęsknią za krajem.

ELTE.

## Okupacyjny dyrektor Wedla przed sądem

WARSZAWA — [illegible] czasie odbędzie się w Warszawie proces Karola Whiteada, który kierował w czasie okupacji fabryką Wedla. Według zeznań robotników oskarżony, jako dyrektor techniczny fabryki sprawował pieczę nad [illegible] poziomem produkcji [illegible] mował się kontrolowaniem pracy robotników. Zdając sobie sprawę że na terenie fabryki działa polska organizacja podziemna — dyrektor zorganizował w zakładzie pracy ścisłą sieć szpiegowską, oraz nowe tzw. dziesiętników, których zadaniem było donoszenie kierownictwu o wszelkich wypadkach niezadowolenia, bądź opieszałości ze strony robotników. Jednocześnie oskarżony dążył do jak największego wyzysku pracowników, odbierając im przyznane uprzednio deputaty. Prawa ręka Whiteada w przeprowadzaniu tych akcji był skazany na śmierć przez organizację podziemną Niemiec — Karton. Dochodzenie [illegible] dzone przez władze podziemne [illegible] stało przerwane wskutek [illegible] powstania.

Na rozprawę zgłosiło się około 30 świadków — robotników fabryki w czasie okupacji.

## Patronat drukarzy nad m/s „Sobieski"

Państwowe Poznańskie Zakłady Graficzne w Poznaniu objęły patronat nad naszym drugim co do wielkości transatlantykiem m/s „Sobieskim". Delegacja wręczyła w Związku Zawodowym Marynarzy w Gdyni dla załogi statku księgę pamiątkową oprawioną w skórę [illegible] i czasopism, drukowane w [illegible] mienionych zakładach, oraz [illegible] do wklejania przez załogę fotografii statku i zdjęć z [illegible] fogi

PRZYSTANEK NA ŻĄDANIE

## Pytanie pod adresem biurokracego

Wróciłem z Warszawy, (gdzie załatwiałem pewne sprawy m. in. w Prezydium Rady Ministrów i kilku ministerstwach), kiedy wypadło mi pójść do naszej krakowskiej Miejskiej Komisji Lokalowej. Porównanie, które natychmiast mi się nasunęło, nie było zbyt korzystne dla naszego urzędu.

Czy koniecznie tak musi być, że im niższy w hierarchii urzędnik, tym bardziej jest nieprzystępny? Dlaczego woźny prowincjonalnej komisji zachowuje się tak „ważnie", jakby był co najmniej ministrem podczas gdy referent najwyższej instytucji państwowej może sobie pozwolić na życzliwy, uprzejmy stosunek do interesantów.

Dlaczego w Miejskiej Komisji Lokalowej woźni traktują z góry każdego petenta jak nienawistnego wroga, którego należy jak najprędzej wyekspediować z kwitkiem?

Dlaczego też woźny broni własną piersią i gromkim głosem wejścia do Dziennika Podawczego osobie która pragnie zasięgnąć informacji?

Dlaczego wstęp do tegoż Dziennika Podawczego jest rzekomo dozwolony tylko od godz. 11 — 12? Dlaczego woźny nie wpuszcza nikogo do sekretariatu, gdzie — kiedy się jednak tam dostałem — udzielono mi bez żadnych trudności i bardzo grzecznie potrzebnych informacji?

Za odpowiedź będzie wdzięczny..

IM

## Nowe ceny mięsa i tłuszczu

KRAKÓW (kom) — Wojewódzka Komisja Cennikowa podaje, że ceny maksymalne artykułów spożywczych pierwszej potrzeby, obowiązujące z dniem 16 bm. na terenie m. Krakowa, Zakopanego, Krynicy oraz powiatów: Kraków, Chrzanów, Wadowice, Żywiec i Olkusz zostały zatwierdzone jak następuje:

| | | |
|---|---|---|
| 1) | mąka pszenna pośl. (detal) | 40 zł |
| 2) | chleb pszenny z mąki 72% | 62 „ |
| 3) | chleb pszenny z mąki 67% | [illegible] „ |
| 4) | słonina | 350 „ |
| 5) | schab (kotlety) | 390 „ |
| 6) | mięso wieprz. bez kości | 300 „ |
| 7) | mięso wieprz. z kością | 260 „ |
| 8) | smalec | 440 „ |
| 9) | szynka gotowana | [illegible] „ |
| 10) | polędwica wędzona | 420 „ |
| 11) | kiełbasa krak. sucha | [illegible] „ |
| 12) | mięso wołowe bez kości | 230 „ |
| 13) | mięso wołowe z kością | 180 „ |
| 14) | masło mleczarskie | 640 „ |

Ceny rozumieją się za 1 kg.

Na terenie pozostałych powiatów ceny powyższych artykułów ulegną również zmianie i zawarte są w nowych cennikach.

Ceny usług gastronomicznych obowiązują nadal bez zmian.

## Brzesko zebrało półtora mil. zł na odbudowę Warszawy

BRZESKO. (r. m.) — Powiatowy Komitet Odbudowy Warszawy w Brzesku, dzięki ofiarnej pracy zarządu z przewodn. Piotrem Mleczką oraz sekr. Stanisławem Osuchowskim, zebrał dotychczas na odbudowę Stolicy półtora miliona złotych.

# Każdy kowalem własnego losu

## „Przedsiębiorczy" kowal odpocznie w Mielęcinie

KRAKÓW (s) — Jan Bratko zeszłej wiosny w Borzęcinie wiosną ub. roku wyjechał jako osadnik na Ziemie Odzyskane i osiedlił się w Sokolcu pod Wrocławiem, gdzie otrzymał ładne gospodarstwo wraz z zabudowaniami i warsztatem kowalskim. Mimo doskonałych warunków „przedsiębiorczy osadnik", będący z zawodu kowalem, nie zabrał się do pracy lecz zajął się szabrem. Z mieszkań poniemieckich, nieobjętych jeszcze przez repatriantów względnie osadników, „zbierał" najlepsze meble, aby następnie przewieźć wszystko do swojej rodzinnej wsi.

W pobliskiej stacji kolejowej Świerkach Kłodzkich, zamówił 20-tonowy kryty wagon kolejowy, pod załadunek cegły t. zw. „pustaków" i do wagonu tego zwiózł całą swą zdobycz, a to: 2 pianina, 11 otoman, kompletne urządzenie sypialni, łóżka, szafy, kanapę pluszową, kuchenkę metalową, krzesła, rower męski, stoły i cały szereg drobiazgów. Dla zapełnienia wagonu i ukrycia szabru rozmieszczonego po obu bokach, Bratko załadował kilkaset kilogramów pustaków i w porozumieniu z kolejarzami wyprawił wagon w drogę. Sam wyjechał do Borzęcina, gdzie oczekiwał na przybycie cennej przesyłki wagonowej.

Wagon zajęty został na dworcu towarowym w Krakowie przez Komisję Specjalną, która, po wyładowaniu wszystkich rzeczy, zwinęła je jako dowód rzeczowy do Urzędu Likwidacyjnego w Krakowie.

Bratko zatrzymany został w Borzęcinie, gdzie w czasie rewizji mieszkaniowej znaleziono u niego cały szereg cennych ruchomości poniemieckich, przewiezionych już poprzednio celem sprzedaży.

Ruchomości poniemieckie rozdzielone zostaną między osoby pracujące zaś chciwy szabrownik odbędzie słuszną karę w obozie pracy przymusowej w Mielęcinie.

## 150 ton ziarnia siewnego dla powiatu brzeskiego

BRZESKO (r. m.) — PZZ rozprowadziły w powiecie brzeskim 60 ton [illegible] 44 t. [illegible] pomiędzy [illegible] w celach [illegible] — [illegible] wymiany w wielu drugi wydzielony na zboże gorszego gatunku.

Prywdziałowe zboże jest wysoko kwalifikowane ziarno siewne najlepszych gatunków żyta i pszenicy, co wpłynie dodatnio na poprawę przyszłych plonów.

## Nożem zamordował gościa weselnego

TARNÓW. (r. m.) — W Strzelcach Wielkich pod Zakliczynem weszli do domu jednego z miejscowych gospodarzy nieproszeni goście, usiłując uczestniczyć w biesiadzie weselnej. W bójce, jaka [illegible] powstała, niejaki St. Oleksy, lat 39, został ciężko pokłuty nożem, doznając poważnych obrażeń na całym ciele. Gitara weselnej bitki, przewieziony do szpitala w Brzesku, zmarł. Sprawców zbrodni oddano do dyspozycji prokuratora.

# KOMUNIKATY

CENY JAJ BEZ ZMIANY

Wojewódzka Komisja Cennikowa zawiadamia, że ceny obowiązujące przy skupie jaj na wagę w okresie od dnia 16 — 23 bm. pozostają nadal bez zmian.

UWADZE REEMIGRANTÓW Z FRANCJI

KRAKÓW (kom) — W związku z wykonaniem polsko-francuskiego układu w sprawie odszkodowań górników repatriantów za pylicę płuc, [illegible] pracy w [illegible] na zarządzenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Ubezpieczalnia Społeczna w Krakowie dokonuje rejestracji tychże osób na terenie swojej działalności.

Bliższych informacji udziela Ubezpieczalnia Społeczna w Krakowie, referat świadczeń.

CENTRALA SPÓŁDZIELNI MLECZARSKO-JAJCZARSKICH Okr. Oddział w Krakowie podaje do wiadomości, że od 25 października br. [illegible] mleczarskie będzie sprzedawane w opakowaniu z nadrukiem CSMJ.

TEATR MŁODEGO WIDZA RT PD W KRAKOWIE organizuje na terenie województwa krakowskiego koncerty muzyki i poezji rosyjskiej w ramach Miesiąca Pogłębienia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. Udział biorą najwybitniejsze siły spośród artystów krakowskich z Morbitzerową, Kołpikówną, Paplińskim, Lehnertem i Brodzikowskim Belkowską, Taurosem, Zagajewską na czele.

W programie z poezji utwory Puszkina, Tołstoja, Erenburga, Lermontowa i innych, z muzyki Rymskij-Korsakow, Czajkowski, Skriabin.

Koncerty odbędą się w następujących miastach: Miechów, Trzebinia, Chrzanów, Chełmek, Jaworzno, Krzeszowice, Oświęcim, Biała Krakowska, Żywiec, Katowice, Rabka, Nowy Targ, Zakopane, Myślenice, Limanowa, Nowy Sącz, Tarnów, Mościce, Okocim, Bochnia i Wieliczka.

# Wprowadzenie przymusu cechowego

## 100 komisarycznych zarządów objęło urzędowanie

KRAKÓW (ww) — Na podstawie Dekretu z 3.IV br. oraz Rozporządzenia Wojewody krakowskiego z 28.IX br. Izba Rzemieślnicza w Krakowie opublikowała obwieszczenie, w którym podane zostały szczegóły, dotyczące reorganizacji cechów rzemieślniczych.

W ramach reorganizacji zostało na terenie woj. krakowskiego wprowadzonych w urzędowanie na okres przejściowy 100 komisarycznych Zarządów Cechowych, które z kolei zrealizują stojące przed [illegible]

[illegible] działały dotychczas 134 cechy, zrzeszające ok. 30 proc. rzemieślników. Ten stan rzeczy, z jednej strony zezwalał na wykonywanie zawodu rzemieślniczego osobom nieprzygotowanym fachowo (t. zw. „fuszerka"), z drugiej uniemożliwiał wszelkie planowanie tak po stronie zaopatrzenia, jak i produkcji. Dobrowolne zrzeszenia cechowe ograniczały się częściowo jedynie do pielęgnowania tradycji.

Zreorganizowany ustrój cechowy likwidując zbiorowe cechy rzemieślnicze, przez przymusowe członkostwo obejmie wszystkich wykonywujących rzemiosło i w ten sposób wpłynie zdecydowanie na [illegible]. Ustalenie wysokości składek cechowych w [illegible] nieom wałnych fundusze cechów, uzdrowi ich sytuację finansową, pozwalając poprzez ustalenie etatów, usprawnić działalność organizacyjną.

[illegible] hierarchicznie podlega 6 Okręgowych Związków Cechów z siedzibami w Krakowie, Białej, Nowym Sączu, Tarnowie i Miechowie które czuwać będą z kolei nad działalnością poszczególnych cechów.

W ten sposób ulegnie likwidacji średniowieczny [illegible] jakim była w Polsce dotychczasowa forma działalności cechów.

## Marsz. Żymierski na inspekcji garnizonów

KRAKÓW (cél) — 14 bm. Marszałek Polski Michał Żymierski wykorzystując swój pobyt na terenie krakowskiego Okręgu Wojskowego — przeprowadził inspekcję jednostek Okręgu Wojskowego stacjonowanych w Garnizonach Tarnów i Dębica.

## Z woj. krakowskiego

NOWOSĄDECZANIN ZDOBYŁ 2 DYPLOMY UZNANIA NA WZO.

NOWY SĄCZ. (r. m.) — Mistrz fryzjerski z Nowego Sącza, Wiktor Jeziorny, zdobył dwa dyplomy i [illegible] we Wrocławiu na WZO a [illegible] puchar Bałtyku, a to za fryzurę modernistyczną i fryzurę fantazyjną.

W konkursie wrocławskim brało udział ponad 60 wybitnych fachowców z całej Polski.

Poza tym ob. Jeziorny uczestniczył w ogólnopolskim konkursie fryzjerskim w Sopocie, w którym zdobył czwarte miejsce i dwa dyplomy uznania.

## 1600 000 zł zrabowali bandyci robotnikom

TARNÓW (r. m.) — Na drodze do Sulczyna w pow. brzeskim dwaj uzbrojeni osobnicy w broń automatyczną, zatrzymali samochód Państw. Kier. Przebudowy Dróg w Tarnowie i zrabowali kwotę 1 600 000 zł., przeznaczonych na wypłatę robotników. Za sprawcami napadu rabunkowego MO wszczęła energiczny pościg.

## 40-lecie krakowskiego AZS

### Zjazd seniorów

KRAKÓW (at) — Akademicki Związek Sportowy w Krakowie, który czterdzieści lat temu zainteresował wychowaniem fizycznym [illegible] młodzież uczelni wyższych Krakowa — i stał się inicjatorem sportu akademickiego zapisując tak piękną kartę w dziejach Polskiego Sportu, zwołuje na rozpoczęcie roku jubileuszu 40-lecia istnienia najstarszego związku Akademickiego Związku Sportowego w Polsce konstytuujące Zebranie Koła Seniorów, które odbędzie się w Krakowie w dniach 20 i 21 listopada 1948.

Na zebranie [illegible] wszystkich swych seniorów [illegible] Koła Seniorów może być każdy ob. który w czasie swych studiów co najmniej przez 2 lata był czynnym członkiem A.Z.S. Kraków).

Zarząd A.Z.S. Kraków prosi ob. Seniorów o podanie w terminie do 5 listopada 1948 swego uczestnictwa w Zjeździe z zaznaczeniem czy życzą sobie zarezerwowania pomieszczeń hotelowych ewentualnie zbiorowych kwater zbiorowych.

Program szczegółowy Zjazdu przesłany zostanie ob. Seniorom pod podanymi przez nich adresami.

[illegible]

# 41 tys. dorosłych analfabetów w woj. krakowskim

KRAKÓW. (kom.) — Odbyła się Okręgowa Konferencja Podinspektorów do Spraw Oświaty Kultury Dorosłych. Otwarcia konferencji dokonał Kurator O. S. K. dr. Stefan Białas. Nacz. Rajczykowski oraz poszczególni wizytatorzy zapoznali zebranych z planem pracy Wydziału na rok 1948—49 z zakresu czytelnictwa i samokształcenia świetlic i domów społecznych, Uniwersytetów Powszechnych, Ludowych i Niedzielnych. Specjalny nacisk położono na zreferowanie stanu akcji zwalczania analfabetyzmu. W bieżącym roku szkolnym w Okr. S. Krak. na 416 państwowych kursach dla analfabetów zostanie przeszkolonych 10.000 osób, a na 153 kursach prywatnych przeszło 3 000 osób.

Do chwili obecnej zarejestrowało się w Województwie Krakowskim 41.425 analfabetów. Rejestracja trwa w dalszym ciągu. W 1951 r. akcja zwalczania analfabetyzmu zostanie całkowicie zakończona.

# Zebranie delegatów Ligi Szczypiórniaka

KRAKÓW (AKS) — W Krakowie odbyło się onegdaj zebranie delegatów ligi szczypiorniaka. W wyniku obrad liga została podzielona na dwie grupy po pięć drużyn.

W grupie północnej grają: ŁKS, Zjednoczeni (Bydgoszcz), ZZK (Gniezno), Leopolia i Chrobry.

W grupie zaś południowej: AKS, Pogoń, Tęcza (Katowice), Cracovia i AZS.

W terminie ustalonym odbędą się rozgrywki:

24 bm.: AZS — Cracovia, AKS — Tęcza, [illegible] — Leopolia, Chrobry — ŁKS.

31 bm.: Cracovia — AKS, Tęcza — Pogoń, Leopolia — Chrobry, ŁKS — Zjednoczeni.

7 listopada AKS — AZS Pogoń — Cracovia, Chrobry — ZZK, Zjednoczeni — Leopolia.

## W szczypiórniaku AZS – Cracovia Ib 7:6

KRAKÓW (AKS) — Na boisku Cracovii odbyło się spotkanie o mistrzostwo klasy A w szczypiorniaku pomiędzy AZS-em a Cracovią Ib. Zawody powyższe zakończyły się niskim zwycięstwem akademików w stosunku 7:6. Najlepszym na boisku [illegible]

## CO * GDZIE * KIEDY

W TEATRACH

TEATR MIEJSKI IM. SŁOWACKIEGO.

Godz. 19: „Sen nocy letniej" Szekspira.

MIEJSKI STARY TEATR.

Duża sala: godz. 19 — „Maria Stuart" Słowackiego.

Mała sala: godz. 19.15 — „Seans" Coward'a.

Dziś i codziennie powtarza o godzinie 19 Teatr im. J. Słowackiego komedię Szekspira „Sen nocy letniej".

×

KINA ŚWIT: „Młodzi idą" — 15.30, 17.30, 19.30. APOLLO: „Młodzi idą" — 16, 18, 20 UCIECHA „Syn pułku" — 15.30, 17.30, 19.30 SZTUKA: „Syn pułku" — 16, 18, 20 WARSZAWA: „Decyzja prof. Milasa" — 16, 18, 20. WANDA: „Przeczucie" — 16, 18, 20. WOLNOŚĆ: „Pirogow" — 16, 18, 20. GDAŃSK: „Baryłeczka" — 16, 18, 20.

KINO AKTUALNOŚCI W KINIE SZTUKA: Najnowsza Polska Kronika Filmowa, Włókiennictwo na Ziemiach Odzyskanych, Florencja za Medyceuszów, Zdobywanie szczytów.

KINO OŚWIATOWE: Program Aktualności.

KINO W BARBAKANIE: Program Aktualności i filmów oświatowych (w dni pogodne).

DYŻUR LEKARZA POŁOŻNIKA

Ubezpieczalni Społecznej 16. 10.: dr. Czesnowska Jadwiga, Rynek Główny 7 m. 9.

W nagłych zachorowaniach w nocy: Ubezpieczalnia, tel. 570-70.

RADIO

SOBOTA 16 BM.

5.10 Sygnał czasu; 6.10 Dziennik poranny 6.25 Muzyka poranna, 11.57 Sygnał czasu i hejnał, 12.10 Mozart: Fantazja i sonata c-moll: 14.00 Koncert życzeń; 18.00 Wiadomości Polski Południowej; 18.30 „Roman i dziewiętnastu", audycja słowno-muzyczna; 18.45 Przy sobocie po robocie; 19.15 W rytmie tanecznym; 5.45 Audycja świetlicowa; 20.55 W rocznicę stracenia [illegible] PPR [illegible]; 21.00 Koncert Krakowskiej Orkiestry i Chóru P. R., 22.00 Muzyka taneczna; 24.00 Hymn i koniec audycji.

# ZE SPORTU

## Dalsze sukcesy piłkarzy ręcznych ZSRR w Warszawie

WARSZAWA — Druga część [illegible] wodów w ub. środę odbyła się [illegible] sali YMCA. W pierwszym spotkaniu zadebiutowały siatkarki radzieckie klubu „Lokomotiwa", zwyciężając reprezentację Warszawy 15:1, 15:0, 7:15, 15:4. Pierwsze dwa sety to pogrom warszawianek, które grają bardzo nerwowo i robią szalone błędy w kryciu pola. Zespół radziecki, którego asem atutowym jest doskonała Czudina, mająca [illegible] pełnie męskie ścięcia, gra świetnie w polu. Zawodniczki radzieckie grają bardzo ambitnie i z wielkim poświęceniem i przyjmują piłki prawie że niemożliwe do wzięcia. W 3 secie opuszcza boisko Czudina i Polki, które trochę rozegrały się prowadzą 11:7. W tym momencie [illegible] boisko wchodzi Czudina, ale dobrze usposobione warszawianki zdobywają jeszcze 4 pkt. i seta.

Spotkanie siatkówki mężczyzn Dynamo — Sparta stało na poziomie niespotykanym na boiskach polskich nawet i przed wojną i przysłało widzom nie często spotykane na zawodach sportowych emocje. Błyskawiczne ścięcia z obu rąk, akrobatyczne wyczyny zawodników przy obronie niemożliwych wydawałoby się do wzięcia piłek, oto zalety obu drużyn. Drużyna radziecka jeszcze w ataku napotkała świetnie grających defensywnie i doskonale blokujących Czechach godnego przeciwnika. Dynamo wygrało po zaciętej i ciężkiej walce w czterech setach: 13:15, 15:12, 15:13, 15:11.

Mecz ten trwał dwie godziny i zawodnicy radzieccy musieli zdobyć się na największy wysiłek, aby uzyskać zwycięstwo. Dynamo wygrało, gdyż jest drużyną bez słabych punktów, cała szóstka doskonale ścina a gra w polu jest także bez zarzutu. Jednym słabym punktem zespołu radzieckiego jest stosunkowo słaby bloking. Najlepsi w Dynamo Rewa, Ulianow i Jakuszew. Czesi doskonali w obronie ścinają mniej dynamicznie i zawiedli kondycyjnie. Najlepszym ich zawodnikiem był Svarzkopf, który był jednocześnie najlepszym zawodnikiem na boisku.

Zawodom przyglądało się 1 500 osób wśród których znajdował się ambasador ZSRR Lebiediew, żywo oklaskujący dobre zagrania zawodników wszystkich drużyn.

WARSZAWA — Na korcie „Legii" odbyły się we czwartek dwa dalsze spotkania koszykówki [illegible] mach międzynarodowego [illegible] z udziałem zawodników [illegible]. W pierwszym spotkaniu zawodniczki AWF (Budapeszt) odniosły łatwe zwycięstwo nad koszykarkami praskiej „Sparty" w stosunku 24:12 (7:5) rewanżując się tym samym za porażkę poniesioną przed kilkoma dniami. (Węgierki przegrały podczas turnieju AZS-u różnicą 3 pkt. — 22:25)

Spotkanie prowadzili sędzia radziecki Bielajew i Eberhardt (Polska).

[illegible] z zawodniczek MAI (Moskiewski Instytut Lotniczy) z reprezentacją Warszawy zakończył się bardzo wysokim zwycięstwem koszykarek radzieckich w stosunku 73:6 (37:4). Zawodniczki radzieckie przewyższały Polki pod każdym względem przynajmniej o klasę. Doskonała technika, poparta szybkością i celnymi strzałami, doprowadziły do gry właściwie na jeden kosz. Wobec przygniatającej przewagi, reprezentantki Warszawy były zupełnie bezradne i ograniczały się raczej do gry defensywnej.

Mecz sędziowali Jerzabek (Czechosłowacja) i Szabo (Węgry).

**Uwaga!**

Szczegółowe sprawozdanie z międzypaństwowego meczu piłkarskiego FINLANDIA — POLSKA, w opracowaniu naszego specjalnego sprawozdawcy red. Zarzyckiego Jerzego, znajdą Czytelnicy naszego wydawnictwa w poniedziałkowym numerze.

## CDKA w powtórce zwycięża Torpedo

MOSKWA. (SAP) — Wobec zarzutów, które skierowano przeciw sędziemu pierwszego meczu piłki nożnej o puchar ZSRR CDKA — TORPEDO [illegible] odbył się w [illegible] drugi spotkanie, w którym CDKA potwierdził swoją wyższość, bijąc Torpedo 3:1.

## Reprezentacja Europy na mecz z Ameryką

PARYŻ (SAP) — Zakończył się w Paryżu tegoroczny Kongres Międz. Zw. Amatorskiego Bokserów (AIBA). W rezultacie obrad postanowiono, że następny kongres odbędzie się w r. 1950 w Kopenhadze. **Mistrzostwa Europy zostaną rozegrane w Oslo w dniach 14—21 czerwca 1949 r.**

Trzecie z kolei spotkanie między kontynentalne Europa — Ameryka odbędzie się w kwietniu roku przyszłego. Skład drużyny europejskiej (zestawiony na podstawie wyników olimpijskich) wygląda następująco: [illegible] Bandellini (Włochy), w. kogucia: Csik (Węgry), w. piórkowa: Formenti (Włochy), w. lekka Visers (Belgia), w. półśrednia: Torma (Czechosłowacja), w średnia: Papp (Węgry), w. półciężka: Scott (Anglia) i w. ciężka: Nilsen (Szwecja).

## Nowi członkowie zarządu Śląskiego OZPN

KATOWICE. — Na odbytym w dniu 5 b. m. zebraniu Zarządu Śląskiego OZPN-u postanowiono dokooptować jako członków zarządu ob. ob. Cebulę Ernesta ze Świętochłowic, Dyrdę Feliksa z Lipin, Dębskiego Ernesta ze Świętochłowic i prof. Grzbielę Józefa z Katowic. [illegible] ostatni będzie pełnił funkcję sekretarza Związku.

Jednocześnie zmieniono tok urzędowania i obecnie godziny biurowe sekretariatu [illegible] są następujące: 9—12 i 14—18 codziennie za wyjątkiem niedziel i świąt.

Pełnomocnik PZPN ob. Ulewicz Kazimierz przyjmuje w godz. 16—17.

## Bokserzy polscy wyjechali do Budapesztu

WARSZAWA. — W ubiegły czwartek w nocy wyjechała pociągiem do Budapesztu reprezentacja bokserska Polski na międzypaństwowe spotkanie z Węgrami, które odbędzie się w Budapeszcie dnia 16 b. m. Drużyna polska wyjeżdża w następującym składzie: waga musza — Kasperczak; w. kogucia — Grzywocz; w. piórkowa — Antkiewicz; w. lekka — Czortek; w. półśrednia — Chychła; w. średnia — Zagórski; w. półciężka — Szymura; w. ciężka — Klimecki. Zawodnikom polskim towarzyszą [illegible] Bielowicz, Lisowski i trener [illegible].

## Pierwszy klub związkowy w Przemyślu

RZESZÓW. — Staraniem Związku Zaw. Transportowców zorganizowano w Przemyślu pierwszy związkowy klub sportowy „Transportowiec". Przy nowym klubie założono siedem sekcji.

## Stracona okazja

WARSZAWA (SAP) — Polski Związek Kolarski otrzymał niedawno niezwykle dogodną ofertę włoską zakupu sprzętu kolarskiego i części zapasowych. Cena roweru szosowego i torowego miała wynosić około 30 tys. zł. Włosi chcieli dostarczyć sprzętu samochodami, które zakupione przez Polskę miały odbyć drogę z Włoch do Polski puste. W ten sposób odpadłby koszt transportu, wynoszący około 30 proc. ceny sprzętu. Pomimo tak dogodnej oferty PZKol. nie mógł z niej skorzystać z braku pieniędzy. Nie wiadomo, kiedy podobna okazja powtórzy się, a tymczasem kolarstwo nasze mając wspaniały materiał ludzki i wielką popularność, cierpi w dalszym ciągu na brak sprzętu, który hamuje rozwój tego sportu, uznanego przez GUKF za masowy.

## Skreśleni z listy sędziów piłkarskich

WARSZAWA. (SAP) — Kolegium Sędziów PZPN postanowiło skreślić z listy sędziów następujących arbitrów: Górskiego Franciszka (Kódz), Ł[illegible]tosińskiego Bolesława (Zagłębie), Roemera Stefana (Poznań), Urbańskiego Lecha (Poznań), Woźniaka Tadeusza (Kraków) i Przybyłę Macieja (Śląsk). Wyżej wymienieni zostali skreśleni za różnego rodzaju przekroczenia.

Poza tym na własną prośbę skreślono Rogowskiego Mieczysława [illegible] i [illegible] Leopolda (Kraków).

R 30676